

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 46
Epistolele nefacate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 16 Iunie, 1893.

S'a făcut scisiune în partida independențistă din Ungaria; deputații acestei partide, care-și revindică pentru sine cel mai mare patriotism în țară, fiind scrii pe stégul lor cu dinastia Habsburgică în frunte, la care cred ei, că vor ajunge și fără de a mulțami poporele nemagiare din țară, o cale greșită, care a fost combătută cu tărie de fostul membru al acestei partide, dep. L. Mocsary, deputații acestei, dicem, sau cert asupra unor puncte ale programei lor și s'au despărțit în două părți.

Acésta în sine are puțină importanță pentru noi; am mai vădut noi pe patrioți certându-se și croind la planuri, iuțiși la fire și în cele mai multe casuri fac politică de sentiment, după primele impulsuri și astfel lipsită de base temeinice. Numai pentru una sunt de admirat magiarii și anume pentru concordia și unirea ce domnesce între ei, când e vorba de interesele specifice magiare, când se iau mesuri contra noastră, a naționalităților; atunci discordiile lor interne sunt date la o parte și toți sunt de o părere. Am accentuat-o acésta în trecăt, căci dacă am imita și noi acésta procedură, ca în fața pericolului să fim uniți, mult bine ar rezulta din ea pentru noi.

Nu ne interesează mult scisiunea partidului independențist, ci un fapt ce s'a petrecut după scisiune: peregrinagiul la Turin.

Dintre disidenți, adecă dintre acei deputați, cari au părăsit vechiul partid „independențist” dela 48, s'au dus trei, în frunte cu Eötvös, la Turin, ca să raporteze lui Kossuth despre scisiunea întemplată și despre starea țerei și să i cêră părerea asupra stărei lucrurilor.

Intorși acasă, ei au făcut raport soților de acasă, care s'a publicat „cu învoirea preagrafiósă a guvernatorului” și în foi. Din acest raport se vede, că cei trei corifei au

fost în Turin în zilele de 19—21 ale l. c. În acest timp ei au fost primiți de Kossuth în mai multe rënduri în „audiență” și după ce au fost ascultați, Kossuth s'a pronunțat asupra cestiunilor aduse înainte de cei trei deputați. El aprobă nusuința pentru ajungerea independenței Ungariei, „pe care nu o lęgă de nici o condițiune și nu o subordinează la nimic”; nu aprobă tragerea în discuțiune a uniunii personale; desaproabă amiciția cu alte partide conduse de alte principii; nu află de scisiune ca independențist să participe în delegațiuni; să bucură de politica bisericească a guvernului actual, care trebuie spriginită și din partea independențistilor, fiind-că acésta constituie un progres pe calea „liberalismului” și în fine le impune, ca partidul independențist să amintesc de el, ér dacă acésta n'ar succede, își susține dreptul de a-și arêta părerea finală.

Acest pelegrinagiul și enunțațiunile făcute cu acésta ocazie sunt de tot caracteristice în felul lor.

Caracterul a atare, mergerea unor cetățeni ai Ungariei la Kossuth, care a declarat de detronată casa noastră domnitore, ca să ceie sfat și directivă pentru activitatea lor politică, este de tot curios. Cum pôte un străin să se amestece în treburile interne ale noastre, să le dirigeze? Foile magiare află natural pasul celor trei corifei, n'au nici un cuvânt reprobator față de atitudinea independențistilor, pe când se fi făcut un atare pas bărbați politici de ai naționalităților, să fi mers bună-ora români ori slovaci în Germania să cêră sfat pentru lupta politică mai departe de la vreu-un lăptat politic de acolo, ce s'ar fi întemplat? Toți magiarii s'ar fi revoltat, tôte foile ne-ar fi timbrat de trădători de patrie, un epitet, care ni s'ar da noue adeseori, fără ca noi să fi făcut nici când un asemenea pas, o conțelegere în luptele noastre politice cu bărbați din partea de monarhia noastră. Până acum foile magiare ne asigurau, că cultul lui Kossuth este un ce mai mult ideal, pentru trecut,

care încât pentru present nu are înflință asupra mersului afacerilor publice dela noi. Acésta însă nu este adevărat; cochetarea continuă cu el, alegerea lui de cetățen de onore chiar și în capitală și acum peregrinagiul despre care vorbim, ne dovedesc contrariul. Cum se pot tôte aceste uni cu loialitatea față de casa domnitore, mereu accentuată de magiari, aceea numai capetele șoviniste o pot pricepe.

Este adevărat, că cei trei corifei din Turin și-au început substernerea lor la Kossuth astfel: „noi nu intrăm în fapt politica lui Kossuth în întregul ei, fiind-că nu adoptăm principiul că Ungaria și casa de Habsburg n'ar încapé la olaltă.” Până aci astfel, dar mai departe se dice: „Astați Ungaria să guvernă din Viena, atâta și contra guvernării din Viena cât și a celei din Roma, ér cea din Turin voim a o ajuta să intre în Ungaria.” (be akarjuk segiteni). Adecă tot Kossuthismul cras, care în 1848/9 s'a ridicat contra dinastiei. Ér Kossuth la rëndul său vorbind despre uniunea personală le a dis: „Nici eu nu aprob tragerea în discușiunile șilnică a uniunii personale. Probați cu ea (adecă cu uniunea personală) a face Ungaria independență cu o rezoluțiune cinstită și sinceră, cum am probat și eu acésta în 1848. Eu ce e drept nu cred, că va succede, precum nu mi-a succes nici mie.” Cum i-a succes însă lui Kossuth scim, — pe calea revoluțiunii, pe calea detronării.

Atâta am voit să facem cunoscut de astădată cetitorilor din cochetăriile independențistilor cu Kossuth. Din aceste se vede, de ce idei sunt conduși aceștia și ce căi primejdióse urmază. Guvernul față de ele tace, dar ore ce ar face, când și alți cetățeni ar purcede în mod asemenea și aceia n'ar fi magiari?...

Revista politică.

Situațiunea creată românilor din regatul ungueresc și sôrtea, carea siliți

sunt să o supôrte, a deșteptat în favorul lor multe și mari simpații în afară.

În primul rënd trebuie să accentuăm despre atitudinea, ce o observă studenții universitari din România. Hotărârile, ce le-au luat în timpul din urmă sunt compatibile cu misiunea de studenți universitari. Au hotărât adecă, ca manifestațiuni de stradă să nu facă, dar să organizeze conferințe în diferitele părți ale țerei, care vor fi ținute de studenți și în care se vor ocupa mai cu seamă de poziția românilor din regatul ungar și influența, ce o pôte avé acésta asupra românilor din regatul român. Diferitele diare din țoră vor aduce câte trei articoli pe săptămână, tractând tot aceste cestiuni. Studenților de pe la tôte universitățile europene li se va atrage atențiunea prin un manifest despre lucrurile, care se petrec pe la noi, ér studenții magiarii vor primi un manifest separat, în care li se va dovedi, că prin atitudinea guvernului și a bărbaților politici ai magiarii, slăbind pozițiunea românilor, o slăbesc și a magiarii, ér magiarii sunt avisați ca în timpuri magice să mērgă mână în mână cu românii. Liga culturală va veni și ea în ajutorul studenților.

Mai tôte foile din România au ca temă de tractare cestiunea românilor din Ungaria și combat cu argumente puternice persecuțiunile, ce năvălesc din tôte părțile.

Foile italiene scriu pe același ton și îndemnă la o mișcare și la manifestații în favorul românilor. Asemenea o parte însemnată a presei germane. „Kreuzzeitung” vede în politica bolnavă a imperiului habsburgic, dar ea tulbură chiar și conceptul politic al alianței triple. Nu mai puțin se ocupă de cestiunea românilor din Ungaria foile franceze, care se întrec a descrie în colorile cele mai clare situațiunea românilor.

Eötvös, Károlyi și Nagy, cei trei pelegriini la Turin, după-ce s'au închi-

FOIȚA.

TREI MOȘNEGI

de

Contele Leo Tolstoj.

(Înceiere).

— „Sluga Domnului, noi nu pricepem cum se servim lui Dumnezeu — noi ne servim nouă însine.”

— „Cum ve rugați voi lui Dumnezeu?”

Cel mai bătrân dișe:

— „Acésta este rugăciunea noastră: Trei sunteți voi, trei suntem noi, apêră-ne și ne pădesce.”

După ce a diș cel mai bătrân aceste cuvinte, au ridicat toți ochii spre cer și au strigat:

— „Treii sunteți voi, trei suntem noi, apêră-ne și ne pădesce.”

Metropolitul trebui să ridă și dișe:

— „Ce e drept, voi pôte a-ți auđit despre trinitate, însă rugăciunea vóstră nu este

cea adevărată. Eu ve iubesc, bătrânii Domnului — eu vęd, că voi voiți să trăiți spre voia lui Dumnezeu, însă ve rugați cum sê-i serviți. Nu așa trebuie să ve rugați. Ascultați la mine, eu vreau să ve învêți cum stă în sfânta scriptură, cum a poruncit Dumnezeu, ca să se róge toți.”

Și el începú să povestescă, cum s'a arêtat Dumnezeu ómenilor; el le vorbi despre Dumnezeu fiul și despre Dumnezeu duhul sfânt.

„Dumnezeu a venit pe pământ, ca să elibereze pe ómeni. Ascultați la mine, și repetați ce diș eu; „Tatăl nostru.”

Unul dintre bătrâni repeșese: „Tatăl nostru.”

Și celalalt repeșese: „Tatăl nostru.”

Și al treilea dișe după ei:

„Tatăl nostru.”

„Care ești în ceriu.”

Bătrânii repeșec: „care ești în ceriu.”

Însé omul cel cu barba sură se tot încurca și nu putea diș cum se cade; și cel cu șurța nu putea diș destul de respicat, căci mustețele i-au crescut preste gură de nu mai putea-i înțelege nimic din gura lui;

și cel mic încă nu vorbia, ca să-l poți înțelege, pôte din cauză că nu avea dinți, căci mai mult morăia.

Metropolitul mai repeșese încă odată, și bătrânii după el.

Metropolitul se aședă pe o petró și bătrânii se puseră înaintea lui și se uitau tot la buze, repeșind ceea-ce dișea metropolitul.

Diua intrégă până sêra se munci metropolitul cu ei: de dișe, două-đeci, ba de o sută de ori repeta metropolitul câte un cuvânt, și bătrânii dișeau după el. De multe ori ei le mestecau, și metropolitul cu răbdare începú dela început.

Până nu au priceput cum se cade, metropolitul nu i-a lăsat în pace, și acum diș ei singuri, adecă sciú rugăciunea de rost.

Omul acela cu barba sură a învêțat mai întâiu rugăciunea, și metropolitul l'a făcut de de-atâtea ori a repeșit-o până au învêțat-o și celalalt.

Se făcuse sêră, și rêsări luna, când se gătară și plec. El își luă rêmela bun dela bătrânii, cari își plecară capetele înaintea lui, el îi sârută pe toți trei, demândându-le se róge precum i-a învêțat el.

Apoi se puse în luntriță și plecă spre corabie.

Și când plecă spre corabie, cei trei bătrâni rostiră totodată rugăciunea Domnului. Luntrița se depărtă tot mai tare și el nu mai auđise de șgomul apei nimica, însă se vedea în lucórea lunii, că pe locul acela stau trei ómeni — în mijloc unul mic ca un pitic, în dreapta cel înalt; ér în stânga cel cu barba cenușie, de mărime mijlocie.

Luntrița ajunsse la corabie și corabia a fost desfăcută și au plecat mai departe, până ce nu s'a mai zărit nici insula.

Pelerinii se culcară, era o tăcere mormentală. Pe metropolitul nu-l luă somnul, el singur privia la mare, se uita în părțile acele, unde era insula și gândi se vorbăni acei buni, el își închipu, cum se bucura acei bătrâni, că au învêțat a se ruga, și mulțami lui Dumnezeu, că l'a învrednicit de a putut învêța pe bătrânii aceia cuvântul lui Dumnezeu.

Plin de gânduri stă metropolitul, privirea lui era îndreptată preste mare în locul acela, unde se afla insulă și gândi la acei bătrâni. Lui i se părú, că vede ceva în mare lucind acum aici... mai târziu în

nat exguvernatoriului Kossuth și i-au descris situațiunea partidului independent, după ce în trei conferințe au primit sfaturi dela bătrânul ecsilat, s'au reîntors, promițându-i, că ei vor lupta ca Ungaria să nu se mai guverneze nici de Viena, nici de Roma, ci numai de Turino. Sfaturile bătrânului se reduc în următoarele: El aprobă hotărât, că programul lor e independența Ungariei și că acesta nu e subordonată nici unei alte considerațiuni. Armistițiul cu celelalte partide de alte principii nu-l aprobă. Intrarea în delegațiuni, dacă se făcea de mai înainte, era pôte cu scop; acuma însă nu e de nici un folos. I-ar părea rău dacă guvernul ar căde din cauza politiceii bisericesci, partidul trebuie să promoveze liberalismul; mai pe sus de toate trebuie să caute a se împreuna cu fracțiunea lui Polonyi, deore-ce despărțirea nu e nici în interesul partidului și nici în interesul Ungariei, a cărei independență trebuie realizată și apoi asigurată.

Pelegriinii au supus desbaterei în conferință aceste vederi ale lui Kossuth care le-a primit cu multă mulțămire și mare sgomot de ovațiuni, a emis apoi trei membrii, cari se se ocupe cu împăcarea fracțiunilor, deore-ce Kossuth a dis, că nu-i privește încă ca eșii din partid.

Că se va face o împăcare a anunțat și Adam Horvath în întrunirea independentilor din 26 Iunie dela Kecskemeth; ér Károly a spus acolo convorbirile cu Kossuth, atacând aspru atitudinea partidului național al lui Apponyi și mai vartos pe Ugron pentru enunțările, ce le-a făcut partidul acestuia la adresa fracțiunii lui Eötvös.

Despre documentele falsificate ale lui Millevoye se mai anunță din Paris următoarele:

Rochefort a fost înștiințat prin telefon despre scandalul din ultima ședință a camerei franceze, în care a fost calificat de un pensionar al guvernului engles. Densul telegrafă un articol de fond, în care scrisese între altele, că dacă se falsifică documente cel puțin să le falsifice astfel, ca să aibă un cuprins demn de credință.

Grupa deputaților boulangistă (Déroutede, Barrés, etc.) s'a adunat în biroul diarului „Intransigent” și a redactat un manifest de încredere către Rochefort. Déroutede a plecat la Londra, pentru ca în persoană să prezente această manifestațiune.

Totă presa europenă recunoșce, că aceste documente sunt falsificate și muștră ușurătatea, cu care s'au ridicat acuze atât de grave în contra persoanelor politice franceze.

Norton, care a furat dela ambasada englesă actele posedate de Millevoye, a fost arestat.

Diarele dic, că „executarea lui Millevoye și Déroutede” este bine meritată. Se dice, că falsificatorul Norton a primit dela Millevoye și consortii 35,000 franci.

Acest șarlatan s'a mai încercat odată cu asemenea falsificări. În timpul expedițiunii din Tonking el aduse lui Lules Ferry documente, cari la părere, dovedeau, că vre-o 50 de deputați au fost vânduți guvernului engles și voiau în interesul Angliei, să împece expedițiunea. Ferry esamină documentele, dar când Norton veni să și ia răsplata, fii aruncat pe usă afară. Ministrul Ferry recunoșcî falsificarea.

Perchisiția domiciliară făcută la Norton scose la ivelă mai multe scrisori ale lui Ducret, redactor șef al diariului „Cocarde”.

Norton mărturisî înaintea judeului de instrucțiune, că documentele cetite de Millevoye în cameră, au fost de el însuși fabricate. Ducret a fost arestat, deore-ce a fost designat de Norton ca complice al seu. Ducret declară, că el a purces bona fide și dacă hârțiile sunt false, el este victima unei mistificări.

În urma unei mărturisiri amănunțite a lui Norton, s'a dat de urma fabricațiunii actelor. Un birou întreg „Le Correspondent” se ocupa cu asemenea afaceri. Se vorbește, că în afacerea cu documentele au mai fost arestați doi diariști.

Un redactor al diarului „Temps”, a întrebat pe profesorii Charcot și Brouardel asupra stărei sănătății lui Corneliu Herz. Acestia declarară, că Herz pare cu totul îmbătrânit. Deși e numai de 47 ani, totuși pare de 60. Starea sa fizică e de așa, încât nu se pôte mișca, fără ca să nu cadă în leșin. Nu i se pôte da nutriment pe cale obicinuită. Herz suferă de mai multe bóle, mai mult e cuprins de o bólă de splină.

Scirile telegrafice anunță, că Herz a murit.

De ale statisticeii.

Dilele aceste a apărut o carte de statistică de dr. Ráth Z. care se ocupă cu statistica casurilor de mórte la noi, în compararea cu celelalte state ale Europei. Din datele cuprinse în această carte dăm mai la vale următoarele:

Dintre toate statele Europei statistica casurilor de nascere este mai favorabilă în Ungaria și mai nefavorabilă în Franca. Aceste sunt cele două extreme, între care ocupă loc statistica nascerilor celorlalte state din Europa. La 1000 de suflete se vin nasceri: în Ungaria 44, în Austria 39.7, în Germania 38.6, în Angliera 33.9, în Franca 25.4.

negi fac semnul să stee corabia. Pe mare, ca și când ar fi pământ uscat, se mișcă ei înainte, și nu mișcă din picioare. N'a fost nici timp de ajuns spre a opri corabia, când au ajuns ei la corabie, și ridicându-se în sus au dis toți deodată:

„Noi am uitat servitorul alui Dumnezeu, noi am uitat învățătura ta. Când o am dis întâiu o am știut, și după o oră când am voit să o șicem a doua oră, s'a pierdut un cuvânt; și așa am uitat tot, nu mai scim nimic, mai învață-ne încă odată”.

Metropolitul își făcu cruce, se închină înaintea moșnegilor și dișe:

„Rugăciunea voastră are ascultare la cel mai mare Domn, voi bătrânii lui Dumnezeu. Nu eu ve pot învăța. Rugăți-ve pentru noi păcătoșii”.

Și se puse înaintea lor în genunchi. Bătrânii mai asteptau puțin timp apoi se reîntorseră preste mare.

Până dimineța se vedu o lumină (luciu) pe partea aceea, pe unde au plecat cei trei bătrâni.

trad de Ioan Căndea.

Din contră la noi mor ómenii cei mai mulți în etate tinără și în Franca trăiesc mai mulți ani.

Grupele de etate se împart astfel: dintre 100 de ómeni cad pe grupa de ani 0—15 (etatea copilăriei) în Ungaria 36.68, în Austria 34, în Germania 35.52, în Angliera 36.26, în Franca 26.97; pe grupa de ani 15-40 se vin: în Ungaria 38.47, în Austria 39.03, în Germania 38.12, în Angliera 38.97, în Franca 38.59; pe grupa dela 40—60 ani se vin: în Ungaria 18.46, în Austria 19.37, în Germania 18.25, în Angliera 16.88, în Franca 22.26; pe grupa de preste 60 ani: în Ungaria 6.39, în Austria 7.60, în Germania 8.11, în Angliera 7.89, în Franca 12.18. Adecă dintre statele Europei în Ungaria se află în proporțiune mai mulți băiați și mai puțini bătrâni.

Dacă compărăm separat grupele de etate ale copiilor dela noi cu cele din Germania, aflăm următoarele rezultate: dintre 100 de băieți sunt în etate de 0—5 ani în Ungaria 38.3, în Germania 36.8, în etate de 5—10 ani sunt în Ungaria 33.3, în Germania tot atâția; în etate de 10—15 ani în Ungaria 28.4, în Germania 29.9.

Aceste date ne arată, că la noi sunt mai mulți băiați în etate de 0—5 ani, ca d. e. în Germania, ceea ce provine din numărul mare al nascerilor. Numărul însă scade spre etatea de 15 ani, unde suntem întrecuți de Germania. Acesta provine din cauza mării mortalități a băiaților nostri.

Va se dice popórele Ungariei, între cari în privința acesta putem pune în locul prim pe poporul nostru, sunt productive, dar ce folos, că mórtea seceră fórte mulți băiați în etate fragedă. Acesta de sigur din cauze sanitare; se vede că popórele occidentale știu mai bine a ferí mititeii de bóle periculoșe, ca noi.

Ar fi de dorit, ca cei chemați să tragă consecunțele din statistică și să lucre spre a delătura réul.

Noutăți.

Esamene. Eri, Marți, la 11 óre a m. s'a incheiat esamenele la scóla de fetițe a reuniunii femeilor române din Sibiu. Incheerea s'a făcut cu cântări și declamări. Elevele au cântat cu mult sentiment și au declamat de tot frumos, încât numărul public, ce era de față a dus plăcete impresiuni. A urmat apoi o vorbire clasică de încheere a dlui asesor Mateiu Voileanu, care conduce ea director scóla. În vorbirea de încheere a accentuat densul caracteristica vécului acestuia, educațiunea națională și educațiunea femeii. În timpul din urmă s'a dat atențiunea cuvenită și la noi românii educațiunii femeii, prin întemeierea de institute potrivite. Reuniunea femeilor a priceput importanța cea mare pentru creșterea fetițelor, de aceea a înființat cu mari jertfe și susține această scóla. Aste bucurie în sporiul cel mare, ce l'au făcut fetițele. Ele vor binecuvânta ca mame înțelepte pe toți aceia, cari s'au jertfit pentru educațiunea lor. Dn vice-presidentă, Ioana Badilla, în termini căduroși a adus în numele publicului și al elevelor mulțămítă d-nei presidente Maria Cosma, carea a lucrat cu cea mai mare abnegațiune pentru înființarea și susținerea scólei și s'a îngrițit și de progresul ei. Constată cu mulțămire progresul făcut, laudă hărnicia dlui director, carele dela întemeierea scólei în toate împregiurările i-a fost în ajutoriu, constată zelul noului învățatoriu, al dlui Ilie Moga și al d-șorei învățătoare Lucreția Popescu, care este tot așa de sil tóre și amabilă ca și în trecut și în fine dá sfaturi înțelepte copiilor, cari trec în clasele superioare și a celor care vor continua studiul mai departe în scóla reuniunii. Cuvintele d-nei vice-presidente, deși cum accentuase la început, că „n'a avut fericirea să învâțe ca fetiță în dulcea limbă maternă” au stors lacrimi de bucurie din partea fetițelor și au stors lacrimi din ochii publicului. Dl director M. Voileanu a dat apoi cetire clasificățiunilor și a împărțit testimoniile. Așa s'a încheat anul scolariu 1892/3 la scóla de fetițe a reuniunii!

Scóla de fete cu internat a „Asociațiunii”. Din programul scólei de pe anul scólastic 1892/93 publicat de directorul Dr. Ioan Crisian estragem următoarele: „Posiția istoriei în planul de învățământ și metodel ei”, tractat de învăț. Ioan Popovici. Sciri scolare: personalul scólei constă din 1 director, 2 învățatori, 2 învățătoare, 2 catiheți, 2 instructori și 5 instructori; ér personalul internatului constă din directorul scólei, directóra internatului, medicul de casă, o guvernantă și o bonă. Eleve înmatriculate au fost 70, dintre care clasa I 16, II-a 18, III-a 19 și a VI-a 17. Cursul complemantar l'au cercetat 19 eleve; interne au fost 57 eleve. Biblioteca colegiului învățătoresc s'a înmulțit cu 45 opuri; biblioteca elevilor constă din 148 opuri în 160 volume. Starea sanitară a fost escelentă.

Exposiție electrică la Sibiu. Preparatoriile pentru reușirea expoziției electrice în Sibiu se fac cu mare sirguintă. Ministrul de comerciu a trimes ca reprezentant al regimului pe inspectorul suprem de industrie Lode, ca reprezentant al firmei „Ganz et comp.” a sosit inginerul Faller. În 30. c. n. va sosi și inginerul din München Oscar de Miller, invitat anume de comitetul executiv. Probele de iluminat sunt reușite. Telefonul funcționează cu mare precisiune.

Dela comitat. În 6 Iuliu n. la 10 óre a. m. se va ține în sala cea mare a comitatului adunare generală extra-ordinară a comitetului municipal, în care se va discuta și urcarea salariilor la ampioiați.

Scire musicală. A apărut: Tu erai încântătoare, romanță. Cuvinte de M. Zamfiresc. Prelucrat după o arie neapolitană pentru voce și piano, de Eugene Kompanchi (E. K. Nieloda) Proprietatea și editura librării I. E. Tieran, Oravița. Prețul I corónă și 20 bani sau un leu și 20 bani.

Di Dr. V. Babeș a fost invitat a lua parte la congresul sanitar, ce se va ține la Roma în 24 Septembrie și la congresul internațional de medicină, ce se va ține în Paris la 27 Iuliu.

Programă. Programa esamenelor publice dela clasele normale și dela gimnasiul public român gr. or. din Brad, la finea anului scólastic 1892/3.

Vineri în 25 Iunie.

Dela 8—10 a. m. cl. III normală din toate obiectele.

Dela 10—12 a. m. cl. IV normală din toate obiectele.

Dela 4—5 p. m. gimnastica cu ambele clasele normale.

Dela 5—6 p. m. gimnastica cu des-părțământul I (I și a II cl. g.)

Sâmbătă în 26 Iunie.

Clasa I gimnasială dela 8—10 a. m. din următoarele obiecte: româna, latina, geografia și geometria desemnativă.

Dela 10—12 a. m. cl. II gimn. din germână, magiară și aritmetică.

Dela 2—4 p. m. cl. III gimn. din religie, istoria patriei și aritmetică.

Dela 4—6 p. m. cl. IV gimn. din română, magiară, latină, germână și din aritmetică.

Dela 6—7 p. m. gimnastica cu des-părțământul al II (III și a VI cl. g.)

Duminecă în 27 Iunie, după finirea serviciului divin cu docsologia, împărțirea premiilor, estradarea testimoniilor și închearea solemnă a anului scólastic 1892/3.

Directiunea gimnasială.

Biblioteca regretatului Gr. Brătianu fost președinte al Ligei a fost cumpărată după cum cetim în „Universul” la licitație de librării Steinberg și Alcalay, cu prețul de lei 3500. Acestă bibliotecă a fost răscumpărată cu prețul de lei 4200, de către dl L. Cazzavilan, directorul diariului „Universul”, care o a oferit gratuit Ligei pentru unitatea culturală. Biblioteca de mai sus are o valoare reală de cel puțin 20,000 lei și va fi de mare folos pentru Ligă. Dacă dl Cazzavilan a făcut aceasta, este că a creșut a împlini una din dorințele răposatului Gr. Brătianu, care a muncit atâta pentru ridicarea și apărarea nómului românesc, încheiă numitul diar.

Curte magiară. Scirile din Viena anunță, că în timpul cât ministrul președinte Wekerle a petrecut acolo, a adus în vorbă la locurile competente și formarea unei curți magiare și că a aflat mare prevenire. Se crede dar, că se va și face lucrul și astfel, precum și foile magiare, se va realiza una dintre cele mai ferbite dorințe ale magiarilor.

Iubileu. În zilele trecute și-a serbat iubileul de 90 de ani Kun Kocsárd, cel mai dărnice membru al Kulturgyletului. Preparativele pentru serbare le-au luat calvinii din Orăștie și conducătorii reuniunii de magiaritate din Cluj. Ei au dus întru de departe, încât chiar și comitatul, i-a dat serbarei un colorit oficios. De giaba a combătut în congregațiune dl Francisc Hossu Longin propunerea vice-spanului Artur Hollaki, ca iubilantul să nu fie felicitat în numele comitatului, de-oare-ce merite pe terenul administrativ nu are și apoi comitatul e locuit aprinde de români, asupra cărora iubilantul a ridicat gónă. Iubileul s-a petrecut. La felicitat episcopatul, comitatul, kulturgyletul, ministrii Csáky, Bethlen și Lukács. Vorbirea lui Bartha în numele kulturgyletului, după cum spun foile magiare a fost așa de pătrunzătoare, încât bătrânul leșină.

Episcopul Strossmayer și Dr. A. Starcovici, acești doi conducători ai fracțiunilor opoziționale croate, s-au împăcat. Despre această împăcare scrie foile croate următoarele: Indată ce ajunsese episcopul în Cramina-Tepliza intră mai întâi în biserică și apoi se duse la Starcevi. Când îl observă pe acesta, dișe: „Iată-mă, frate! Voesc ca episcop să fiu cel dintâi, care aduce pacea!” Starcevi aici adănc emoțiune, fătîngse óspeli mână. Ambii bărbați remaseră, înaintea singurii împreună mai mult ca o jumătate de óră. Apoi Starcevi îi reintorse visita.

Inscințare. Adunarea generală a despărțemintului XXIV, Mureș-Oșorhei, al „Asociațiunii transilvane pentru liberatura română și cultura poporului român,” se va ține în comuna Săbad la 20 Iuliu (1 August) a. c., la carea se invită prin această toți iubitorii de înaintarea poporului român.

Scrisorile lui Napoleon I. S-au vîndut la Londra patru cartone conținînd scrisori de a lui Napoleon I, a fraților săi și 600 de rapórturi oficiale, adnotate de către însuși împăratul.

Scrisorile de documente au fost luate de către soldații englezi pe vremea resbolului spaniol.

Acastă colecțiune a fost vîndută pe suma de 8.625 franci.

Leul și elefantul. Din Londra se scrie, că într-o țară a scăpat din colivie un leu ténér, din menageria de la Brensely. Un îngrijitor a observat în dată, a chemat ajutor, s'a armat și a tras câteva focuri órbe cu pușca. Din întemplant leu ajunsese în apoierea unui elefant sdraván, care apucă pe leu cu tromba și îl ținu pe loc, puindu-i un picior în cétă. Ómenii alergară cu funii și lanțuri, legară pe leu și'l duseră înderét în colivie. Numai un îngrijitor a fost ușor rănit de ghiara leului.

Temniță. Precum anunță „Kolozsvár” guvernul intenționează ca să clădească în Cluj o nouă închisóre de stat

Alegerile în Germania. După rezultatele de până acuma au fost aleși ca deputați, cari pătinesc proiectele militare 186, ér cari sunt contra lor 177.

Mórtea lui Corneliu Herz și Panama.

Herz, Reinach și Arton — toți trei evrei — au fost eroii de frunte a scandalósei afaceri Panama, fără de cari póte că imensele defraudări nu se făceau și mulți implicați și nimiciți moralicesce, remăneau până ađi ómni

cinstiți. Reinach s'a sinucis la început, Arton a scăpat cu fuga de pedepsă și retăcesce și ađi prin locuri necunoscute, ér Herz, care zăcea bolnav în Englitera și din cauza acésta n'a putut fi adus în Francia, ca să și ia pedepsa, a murit în 26 l. c. amărit și cu gróza în spate, că va fi tărît în temniță, după ce va fi conșinat-o, despre ceea-ce și el era convins. În camera francesă s'au făcut de mai multe ori interpelații în cestiunea estradării lui, dar acésta nu s'a putut efectui, ci numai atăta, că lângă patul său stăteau țina și nóptea de pază doi polițiști. Nici unul din acei trei n'a putut fi pedepsiți de justiția ómenescă, dar i'a pedepsit urgia dumneșescă, în special pe Herz, care căuta ca un moșnég, gárbovit de povara pécătoșilor sale, deși nu era încă de 50 ani, și și-a sférșit viața păméntescă după o suferință de mai multe luni, plină de chinuri trupesci și sufletesci. În defraudările și corupțiunile Panamei el a jucat rolul principal: el a fost steticul cel reu al Lessepsilor, el a silit pe Reinach să se sinucidă, în buzunarele lui au trecut o parte însemnată a miliónelor, prin ceea-ce au ajuns la sapă de lemn mulți acționari de ai Panamei.

Herz a fost la început învățator, dar cuprins de lăcomia banilor, a părăsit acésta carieră și a trecut în America; de aici s'a întors în Paris cu o diplomă de dr. falsă și pe baza acesteia s'a mîrit în societățile de sciință și în cercurile mai nalte. Voind a se îmbogăți, el a subordinat totul acestei pófte, idealului său. Înaintea lui nu era nimic sfânt: nici Dumneșeu, nici patriă, nici amici, nici ónérea — ci numai banul, căștigat chiar și pe cea mai ganavă de corupțiune. Societatea canalului Panama a fost bine venită pentru scopurile lui. Herz a ajuns în legătură cu consilierii Panamei atunci, când societatea se afla în stadiul decadenței și lucrurile îi mergeau slab! Ea avea lipsă de bani și de credit, ca să nu se disólve cu rușine și serviciile oferite societății de Herz care era deja cu influință, au fost primite cu mare bucurie. El însă îndată ce a căștigat încrederea consiliului societății a nisuit într'acolo ca societatea să cadă cât mai curénd, ér el pe lângă acésta se se îmbogătescă. De aci înainte tóte merge după sfatul lui, precum coruperea ministrilor, a diarelor etc. și conducătorii societății îi urmau sfaturile sinistre fără împotrivire și șovăire, pare că îi orbise de tot Dumneșeu. Herz acésta a voit; el a fost privit ca un binevoitor al societății, așa se arăta el, ér după ce conducătorii și alți ómeni însemnați s'au băgat în nămolul corupțiunii (tot la sfaturile lui) el s'a schimbat deodată și a spus consilierilor Panamei și altora, că el are lipsă de bani, de mulți bani, de milióne, căci altcun el descopere lumii tóte malversațiunile lor. Astfel s'a îmbogățit Herz, pe calea corupțiunii și a jafului. Dar nu preste mult l'a ajuns bătaia lui Dumneșeu, cu procesul Panamei.

Deja de mai mulți ani se șoptia, că la societatea canalului Panama să fac mari defraudări și corupții, dar fiindcă se vorbea de ómeni de frunte ai societății parisiene, nu se puté da cređemént acestor șoptiri. Numai în tómnă anului trecut a eșit lucrul clar la ivélă. Atunci în un articol din fóia Cocarde s'a afirmat, că Ferdinand Lesseps a corupt mai mulți deputați și pe ministrul Barbe, ca să se voteze în cameră al doilea împrumut pentru societatea Panama. Acestei descoperiri întâiu nu s'a dat cređemént, dar diarele au făcut s'von de nou și preste câteva vađile Reinach, bancariul societății, s'a sinucis. În urma acestora s'a făcut o interpelație în cameră, în Novembre anul trecut și ministrul president Loubet s'a învoit, ca să se esmită din sinul parlamentului o comisiune de cercetare, investită cu pu-

tere judecătórescă. Comisiunea acésta a pus în curénd sub cercetare pe cei doi Lesseps, pe Fontane, Cottu, Eiffel. Mai târziu, în cartea de securi a lui Reinach au dat și de numele lui Herz în legătură cu așa sume mari, încât a pus în uimire tóta lumea. Dar tóte faptele lui numai în Ianuarie a. c. s'au descoperit în urma acestui articol s'a arătat, că la alegerile din 1885 Herz a dat banii radicalilor pentru cumpărarea voturilor și că el în acest timp dispunea ministrilor și altor ómeni de valóre. În acest timp a fost decórat cu crucea Ordului de ónére. Atunci a propus lui Lesseps, că pentru 10 milióne de franci el va mijloci, ca guvernul să substérnă parlamentului un proiect pentru un împrumut pe losuri în favorul Panamei. Guvernul a substernut proiectul și după ce au corupt și o mulțime de deputați, s'a votat. Cu ocasiunea acésta corupțiunile au ajuns la culme, ér Herz pretindea dela Lesseps cele 10 milióne, din cari a și primit o parte dela Reinach. Astfel apoi au mai trecut patru ani, până când în tómnă anului trecut s'a făcut lumină și secretele Panamei au fost descoperite. Herz, înainte de a puté fi arestat, a fugit în Englitera, unde, precum se vestesce, a murit acum și astfel a scăpat de pedepsa păméntescă.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARA.

Țera noastră.

Descriere poporală a Ardélului.

de

Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

Românii, cari locuiesc mai departe dela Hunedóra, spre vest, printre delurile păduroșe, ce se rămuresc din trunchiul munților Cernei, se numesc o parte Pădureni, iar altă parte Munteni.

Pădureni se numesc locuitorii satelor: Ghelar, Ruda, Dăbăca, Goleș, Cerbel, Ulmi, Groși, Găunósa, Ciulpez, Socet, Poenița, Lelese, Aluni, Bunila, Hășdău, Mestécău, Florese, Córnele-Caprei, Vadu-Dobrii etc. Ei se ocupă cu neconomia de vite, mai cu samă cu oieritul, iar în măsură mai mică cu economia de câmp. Vara mulți din ei merg la câmpii, la lucrul de câmp și înspre tómnă își duc lucrute acasă pe care. Ei sunt ómeni lucrători, morali și originali în multe privințe.

Portul bărbătesc al pădurenilor este, ca și acela al românilor din apropierea Hunedórei; pădurenii însă pórtă peptare cu mult mai mari și un ce caracteristic, pórtă opinci cu gurguiu foarte mare.

Portul femeesc este foarte original, pitoresc, bogat în cusături. Fetele umblă de obicei cu capul gol, sau apoi cu cărpe mai mult roșii; femeile au brobóde albe de giolgiu și partea brobódei, care acopere capul este tóttă brodată; cele mai bogate în cusături sunt cămeșile: peptul și mánecile sunt tóte acoperite cu cusături, lucrute cu măiestrie și foarte frumoșe, încât ne stórc admirățiunea. La grumazi pórtă multe șire de mărgele, preste cămașe iau peptare, asemenea brodate frumoșe; în spate pórtă șube albe. La brău au cingetóre; acésta iarăș e ceva caracteristic și de admirat; ea este țesută din lánă și tóttă acoperită cu mărgele, bumbi de aramă și inele, aședate cu gust în felurite combinații. Înainte și înderépt pădurenile pórtă ópreț negru, iar în picóbre opinci cu gurguiu mare și încovoiat, ca și bărbații.

Munteni se numesc locuitorii din satele: Cerna, Baia lui Craiu, Toplița, Curpeni, Tétėuș, Otiav, Valea-Țevei, Părósa, Móra-Ungurului și Staieri. Satele lor sunt în parte mare împrăștiate pe cóstele delurilor, printre păduri, fiind aședate în câte un loc câte 10—20 de familii. Ei sunt ómeni frumoși și sdraveni, pun mare preț pe curățenie și se cuprind mai cu samă

cu lemnăritul, cu facerea de stângeni și carbuni de lemn. Cređința lor este, că strămoșii lor au venit pe acele locuri din Muntenia și de aci și-ar avea și numirea de munteni.

Portul lor bărbătesc este ca și al pădurenilor, femeile însă se deosebesc mult în port de pădureni, purtând rochii foarte scurte.

Locuitorii din Valea Hațegului se ocupă afară de economia de câmp, ici-colo și cu alte lucruri. Intre Hățegani sunt mulți meseriași și neguțători de vite și de bucate. Pe la pólele munților este în flóre economia de vite și, cu deosebire pe la pórtă Retezatului, lemnăritul. Inspre Pórtă de Fer, mai cu samă la Zăicani se ocupă ómenii cu tăierea lemnului de foc, la Grădișce și Bar cu arderea varului, apoi ici-colo cu pomăritul etc.

În privința portului*) la românii din jurul Hațegului aflăm o varietate foarte mare, felul de feliu de varietate, unele frumoșe, pitoresci, altele mai primitive și mai puțin atrăgétóre. În genere mai fie care comună, dacă nu și are portul său propriu, apoi se deosebesc în aménunte (nuanțe) de porturile comunelor vecine.

Astfel în comuna: Tuscea, Densuș, Steiu, Ciula, Válióra, Boița, Hățeg, Peștenița, Peștėna, Cárnesci, Ostrovul-Mare și Mic, Păclișa și Reia, portul bărbaților este: *pe cap iarna căciule negre ori albe, pe cari le numesc „căițe”, vara pălării cu gardii mai mici și gávălii rotogóle, alții pórtă pălării și pun primari și gávălii late, pe pălării se gurd primari late de colorii deosebite: roșu, negru, galbin sau viorint (așa se numesc colórea violetă).*

Cămeșă e lungă până la genunchi, cu máneci largi, pe margini țevite cu arniciu negru, la unii însă mánecile sunt strimțe și cu punnași, (punnăsei), le se dărbă și cu suși cu bumb negru, la bătrâni cu alb, gulerul e cusut cu arniciu negru, lat de 2—3 degete, la bătrâni guler alb, apoi au cărpă (batistă) împuiată, legată de chiotóre. Peptariu înfundat până sus, ori și cu gură, preste peptariu mánecariu de pánză înfundat, ori de pánură, pe margini cu bárnăș (șinor), giur împregiur un șir, ér pe guler dótté șire de colóre roșie, la bătrâni de colóre albă.

(Va urma.)

Convocare.

Conform §-lui 21 din statutele Asociațiunii transilvane, precum și în sensul conclusului adus în ședința subcomitetului desp. din 11/23 Iunie a. c. prin acésta se conchiia a despa. XXVII Cohalm al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ce se va ține Duminecă în 4/16 Iuliu a. c. la 2 óre p. m. localul scólei gr. or. din comuna Merchiașă.

Programa:

1. Cuvéntul de deschideră prin directorul despărțemintului.
2. Constatarea membrilor, încasarea tacselor și înscrierea de membrii noi.
3. Raportul cassariului.
4. Raportul subcomitetului.
5. Defigerea locului pentru ținearea procsimei adunări generale.

La acésta adunare este rugată a participa întręga inteligință și poporul român din acest despărțemént precum și alți binevoitori.

Cohalm, 4/16 Iunie, 1893.

N. D. Mircea,

director.

Andrei Stroia,

actuar.

*) Date despre ocupațiunea și portul românilor din jurul Hațegului și de pe Jiuri mi-a comunicat dl Paul Oltén, învățator la scóla grănițărăscă din Hațeg.

Loterie.

Sâmbătă, în 24 Iunie, 1893.

Budapesta: **31 47 69 64 16**

Mercuri, în 28 Iunie n. 1893.

Sibiu: **21 6 23 38 24**

Nr. 7294/1892 Plen. [89] 3-3

CONCURS.

Pe baza regulamentului seminarial din 1892 §§. 1, 3, 6, 10 și 13 se publică concurs pentru ocuparea postului de econom la seminarul pedagogico-teologic de aici.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: o remunerațiune anuală de 300 fl., locuință, vipt, încălzit, luminat și servit în seminar.

Dela concurenți se cere să documenteze, că sunt români gr. orientali, cu studii pregătitoare și eventual cu prăcsă în afacerile economiei domestice; deasemenca să documenteze serviciile și purtarea morală de până acum.

Concursurile instruite cu toate documentele necesare sunt a se prezenta consistoriului subsemnat până inclusiv la 30 a lunii curente după calendarul vechiu.

Agendele economului seminarial sunt marcate într-o instrucțiune specială, carea se poate vedea în orele de oficiu în cancelaria consistorială.

Sibiu din ședința plenară, ținută la 7 Iunie 1893.

Consistoriul arhidieceșan.

Nr. 312/1893 [91] 2-3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățătoriu la școlă noastră confesională din Livezeni (Livázény) tractul protopresbiteral al Hațegului, pentru completarea acestuia se escrie concurs în ziarul „Telegraful Român” cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

- a) Salariu în bani gata 300 fl. v. a. prin repartitiie;
- b) locuința în edificiul școlii;
- c) 4 stângeni de lemne focali, atât pentru locuința învățătorului cât și pentru școlă;
- d) grădina de legumi, lângă locuința școlară;
- e) folosirea grădinei școlare (un juger).

Învățătoriu ales va fi deobligat a merge cu copii la biserică în Dumineci și sârbători.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înainta suplicele lor concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteral în Petroșeni, până la termenul mai sus indicat.

In conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Petroșeni la 4 Iunie, 1893

Avram Stanca,
adm. protopresb.

Nr. 548/1893. (92) 2-3

CONCURS.

Posturile învățătoresci mai jos însemnate dela școlile noastre confesionale gr. or. din protopresbiteral Albei-Iulia, devenind vacante pentru ocuparea acelor se escrie concurs cu ter-

min de 30 zile, dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

1. Alba-Iulia, salariu anual de 300 fl., cuartir în edificiul școlii și lemne suficiente de foc.

2. Cricău, salariu anual de 300 fl., cuartir în edificiul școlii și lemne de foc.

3. Gârbova de sus, salariu anual de 300 fl., deocamdată fără cuartir și lemne de foc.

4. Inuri, salariu anual de 300 fl., cuartir în edificiul școlii și lemne de foc.

5. Pâclișa, salariu anual de 300 fl., lemne suficiente de foc și cuartir după ce se va termina edificiul de școlă.

6. Măgina, salariu anual de 300 fl., cuartir în edificiul școlii și lemne de foc.

7. Stremțiu, salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

8. Telna, salariu anual de 300 fl., cuartir în edificiul școlii și lemne de foc.

9. Teuțiu, salariu anual de 300 fl., cuartir în edificiul școlii și lemne de foc.

Dela concurenți se recere să se prezenteze în vr'o Duminecă ori sârbătoare la biserică spre a și arăta desțeritățile în cântări și tipic. Cererile instruite conform normelor din vigoare să se adreseze în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Alba-Iulia, 8 Iunie, 1893.

In conțelegere cu comitetele parochiale din singuratecele parochii.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Albei-Iulia

Nicolau Ivan,
adm. prot.

Nr. 93/1893 [94] 2-3

CONCURS.

La școlile medii rom. gr. or. din Brașov este a se ocupa postul de institutor calificat pentru instrucțiunea în gimnastică.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele următoare:

In timpul serviciului provisoriu provăduț în § 30 al legii de instrucțiune din a. 1883 salariul anual de 600 fl. v. a. ér începând cu ocuparea definitivă a postului salariul anual de 700 fl. v. a. și afară de aceea 150 fl. v. a. bani de cuartir și din cinci în cinci ani 70 fl. adaus la salar.

Concurenții vor adresa subscisei Eforii până la 1 Septembrie 1893 st. n. petițiunile lor, în care vor documenta:

- a) că sunt români de religiune ortod. orientală;
- b) că au purtare bună, atât în privința moralității, cât și în relațiunile civile;
- c) că sunt de constituțiune firmă și deplin sănătoși;
- d) că și-au câștigat calificațiunea necesară pentru ocuparea postului numit mai sus.

In fine va declara concurentul în petițiunea sa, că se va supune legilor

nóstre bisericesci și școlare, precum și normativelor și dispozițiunilor speciale, ce sunt în vigoare la aceste institute, sau se vor face în decursul timpului.

Brașov, în 22 Maiu, 1893.

Eforia școlilor centrale ortod.-orientale.

Nr. 494/1893. [90] 2-3

CONCURS.

La școlă română gr. or. cu trei clase din Preșmer, protopresbiteratul Brașovului, a devenit vacant un post de învățătoriu, spre a cărui ocupare se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumente:

- a) Salariu anual din cassa alodială plătibil în rate lunare anticipative . . . . . 300 fl.
  - b) Bani de cuartir din alodiu . . . . . 40 „
  - c) 4 gălete de grâu dela mori în natură . . . . . 20 „
  - d) folosința unui fenaț . . . . . 10 „
  - e) dela 1/2 familiile din parochie câte 20 cr . . . . . 10 „
- Suma . . . . . 380 fl.

Suplicele de concurs instruite conform legilor în vigoare să se adreseze la oficiul protopresbiteral al Brașovului.

Alesul e datoriu a ține strana în biserică tot a doua săptămână, ér Dumineca și sârbătorea totdeauna, apoi a ține prelegerile prescrie în școlă de repetițiune.

Concurenții, cari vor dovedi cunoștințe temeinice musicale vor fi preferiți; spre acest scop se se presinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în biserică.

Preșmer în 17 Maiu, 1893.

Comitetul parochial rom gr. or.
G. Ludu, Iridion Frateș,
preot și președ. not. comit.
In conțelegere cu mine

Ioan Petric,
protopresbiter.

Nr. 196/1893 [88] 3-3

CONCURS.

Pe baza decisiunei venerabilului consistoriu arhidieceșan dela 4 Maiu a. c. Nr. 2392/B. prin acesta din nou se escrie concurs pentru întregirea parochiei vacante gr. or. de clasa a III-a Pătrângeni, protopresbiteratul tractului Abrud, cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreună cu acest post parochial sunt venitele stolare, care computate la olaltă dau suma de 400 fl. v. a.

Refectanții la acest post sunt poțitiți ca cererile lor concursuale instruite conform legilor și regulamentului din vigoare să le subșternă subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul susindicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Abrud, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Abrud, în 31 Maiu, 1893.

Dionisiu Adamovici,
protopresb.

Premii. Premii.

Dela

TIPOGRAFIA & LIBRĂRIA ARCHID. ROM. GR. OR.

DIN SIBIIU

se pot procura cele mai potrivite

PREMII PENTRU SCOLARII DILIGENȚI.

Tot felul de requisite pentru școlă precum și următoarele cărți bune și folosite:

Culegere de cântece naționale . . . . . 25 cr.	Jóndrea. G. Barișiu. (Poésie cu portret) . . . . . 20 cr.
Slaviciu. Dare de samă despre Șaguna . . . . . 20 „	Simtion T. Pécate domnesci (Novelă) . . . . . 30 „
Constanța Dunca Schiau. La Alma (Povesti) . . . . . 50 „	Pop Reteganul. Povesti ardelenești în V broșuri a . . . . . 25 „
Petra Petrescu. Povestiri . . . . . 75 „	Eminescu. Poesii complete . . . . . 50 „
„ „ Satul cu comorile . . . . . 45 „	Boiu. Sunete și răsunete . . . . . 60 „
Chendi. S'a dus în țară. (Novelă pop.) . . . . . 15 „	Cine ce face lui își face. Comedie într'un act) . . . . . 10 „

Tipografia & librăria arhidieceșană, acórdă d-lor interesanți pentru tot ce procură, rabatele uvenite.

Direcțiunea tipografiei & librăriei arhidieceșane.

(72) 4

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1893.

C o p ș a - m i c ă — S i b i i u — A v r i g — F ă g ă r a ș										S i m e r i a (P i s k i) — H u n e d 6 r a									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren mixt			Tren mixt	Tren de persoane	Tren de persoane			Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară	Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară
2.24	11.34	7.10	pl. Copsa-mică	sos.	9.34	12.05	6.20	—	—	6.15	10.35	4.20	9.50	—	—	5.30	10.25	3.10	8.49
—	—	—	Șeica mare	↑	9.05	11.40	5.59	—	—	6.38	11.54	4.43	10.08	—	—	5.14	10.05	2.54	8.29
—	—	—	Lómneș	↑	8.33	11.09	5.32	—	—	7.13	12.20	5.18	10.32	—	—	4.50	9.38	2.30	8. —
—	—	—	Ocna	↑	8.09	10.43	5.09	—	—										
—	—	—	Sibiu	pl. sos.	7.44	10.17	4.49	—	—										
—	—	—	Șelimber	↑	7.28	8.30	—	—	—										
—	—	—	Veștem	↑	7.16	8.17	—	—	—										
—	—	—	Tâlmaci	↑	7.01	8.00	—	—	—										
—	—	—	Șebeșul sup	↑	6.42	7.39	—	—	—										
—	—	—	Avrig	↑	6.21	7.11	—	—	—										
—	—	—	Porumbacul inf.	↑	6.02	6.51	—	—	—										
—	—	—	Cârțișóra	↑	5.28	6.15	—	—	—										
—	—	—	Arpasul inf.	↑	5.04	5.48	—	—	—										
—	—	—	Viștea inf.	↑	4.55	5.37	—	—	—										
—	—	—	Beșimbav	↑	4.27	5.07	—	—	—										
—	—	—	Sâmbéta inf.	↑	4.17	4.54	—	—	—										
—	—	—	Făgăraș	pl.	4.01	4.37	—	—	—										
—	—	—			3.31	4.05	—	—	—										

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă órele de nópte